

Rapport 2020:9

Röstdelning i Sverige 1970-2018

Sara Persson

Valforskningsprogrammet

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

2020.06.17

www.valforskning.pol.gu.se

Valforskningsprogrammets rapportserie

Sedan 1950-talet genomför forskare knutna till Valforskningsprogrammet i Göteborg empiriska undersökningar av hur den svenska demokratin mår och utvecklas. Rapportserien är vår viktigaste publikationskanal för att bidra till samhällets kunskapsförsörjning på demokratiområdet. Målsättningen är att sprida grundläggande fakta och forskningsresultat som rör val och väljarbeteende till en bred publik av forskare, studenter, journalister, politiker och allmänhet.

The Swedish National Election Studies Program working report series

Since the 1950s, the researchers associated with the Swedish National Election Studies Program at the Department of Political Science, University of Gothenburg, conducts empirical research on the well-being and development of the Swedish democracy. The working report series is our main publication outlets. The aim is to publish basic facts and research results about elections and voting behavior to a broad audience of researchers, students, journalists, politicians and the public.

Party abbreviations:

- = The Left Party (V)
- = The Social Democratic Party (S)
- = The Centre Party (C)
- = The Liberals (L)
- = The Conservative Party (M)
- = The Christian Democratic Party (KD)
- = The Green Party (MP)
- = The Sweden Democrats (SD)
- = The Feminist Initiative (FI)

Citering:

Persson, Sara (2020). Röstdelning i Sverige 1970-2018. Valforskningsprogrammets arbetsrapport 2020:9. Göteborgs universitet: Statsvetenskapliga institutionen.

Redaktör för arbetsrapportserien:

Henrik Ekengren Oscarsson

Röstdelning i Sverige 1970-2018

Sara Persson
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs Universitet

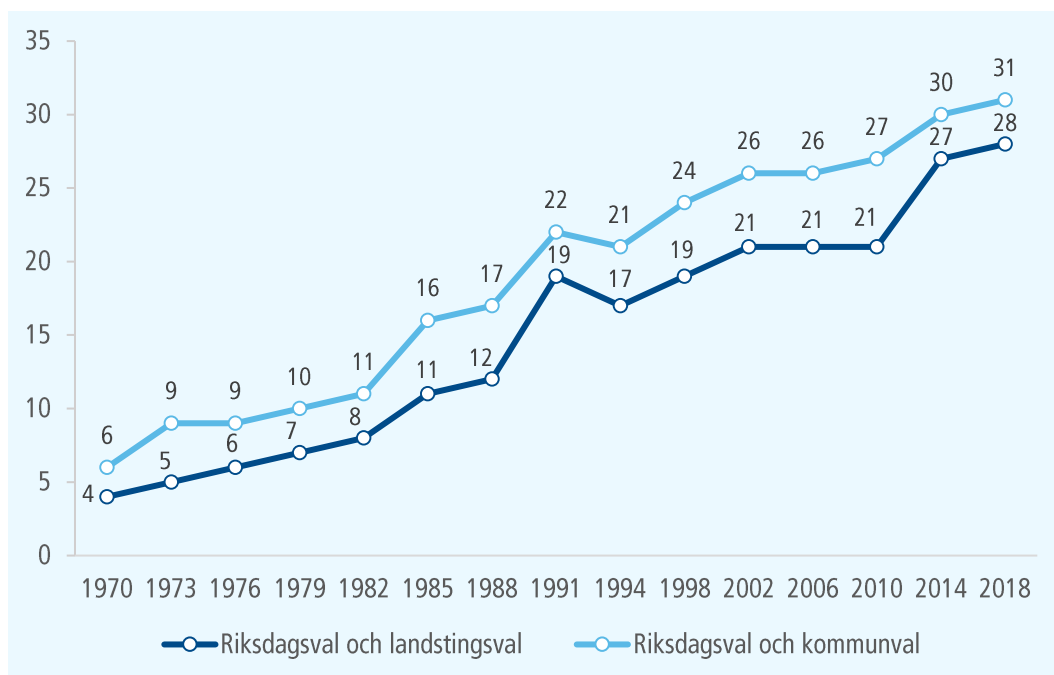
Sammanfattning

Införandet av gemensamma valdagar i Sverige år 1970 innebär goda möjligheter att följa utvecklingen av röstdelning över tid. Röstdelning – att rösta på olika partier i val till Riksdag, region och kommun - har stadigt ökat. I valet 2018 fastställdes rekordhög nivåer av röstdelning. Denna rapport visar utvecklingen av röstdelning i Sverige över tid och i närtid via 2018 års valresultat. Sammanställningen visar andelen röstdelare per parti, hur röstdelare väljer att kombinera sina röster, vem röstdelaren är och motiven till röstbeteendet. Resultaten visar att tendensen att dela röster återfinns i alla partier, och delade röster fördelas inom samma block. Den svenska röstdelaren är oftare ung, välutbildad och svagt kopplad till partier. Röstdelares motiv skiljer sig marginellt från icke-röstdelare, med undantag för vaneröstning som är mindre vanligt bland röstdelare.

Abstract

The establishment of concurrent elections in Sweden in 1970 offers the opportunity to follow the development of split ticket voting over time. Split ticket voting – to vote for different parties in elections to the Riksdag, Country council- and Municipal council elections - have steadily increased and in the 2018 general elections record-high levels of split ticket voting was established. This report illustrates the development of split ticket voting in Sweden, over time as well as in near time through the 2018 general elections results. The report illustrates the proportion of split ticket voters per party, how split votes are distributed as well as the identity of the split voter and their voting motives. Results show similar tendencies to split votes throughout all parties, and that split votes are often cast within party blocks. The Swedish split ticket voter tend to be young, well-educated and weakly connected to parties. The voting motives of split ticket voters are marginally different from straight ticket voters, with the exception of habitual voting, which is less common among split ticket voters.

Figur 1 Röstdelning i Sverige 1970-2018 (procent)
Split ticket voting in Sweden 1970-2018 (per cent)

Kommentar: Figuren visar andel röstande väljare som röstar på olika partier i riksdagsval och kommunal respektive riksdagsval och landstingsval.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet.

Tabell 1 Valresultat i svenska riksdag-, landsting- och kommunval 1970-2018 (procent)
Swedish election results to the Riksdag, County Council- and Municipal Council elections, 1970-2018 (per cent)

		V	S	C	L	M	KD	MP	SD	FI	NYD	Övr	Summa procent
1970	R	4,8	45,3	19,9	16,2	11,5	1,8	-	-	-	-	0,4	100,0
	L	4,3	45,8	20,6	15,3	11,6	1,9	-	-	-	-	0,5	100,0
	K	4,8	45,3	19,9	16,2	11,5	1,8	-	-	-	-	0,4	100,0
1973	R	5,3	43,6	25,1	9,4	14,3	1,8	-	-	-	-	0,5	100,0
	L	5,0	43,8	25,2	9,5	13,8	2,1	-	-	-	-	0,6	100,0
	K	5,1	43,2	23,7	10,4	13,9	2,1	-	-	-	-	1,7	100,0
1976	R	4,8	42,7	24,1	11,1	15,6	1,4	-	-	-	-	0,4	100,0
	L	4,7	43,7	23,2	10,9	14,9	1,9	-	-	-	-	0,6	100,0
	K	4,9	43,0	22,1	11,3	15,1	2,0	-	-	-	-	1,5	100,0
1979	R	5,6	43,2	18,1	10,6	20,3	1,4	-	-	-	-	0,8	100,0
	L	5,5	43,9	18,6	10,4	18,6	2,0	-	-	-	-	1,0	100,0
	K	5,8	43,0	17,7	10,5	18,6	2,1	-	-	-	-	2,4	100,0
1982	R	5,6	45,6	15,5	5,9	23,6	1,9	1,7	-	-	-	0,3	100,0
	L	5,1	46,6	16,0	5,7	21,9	2,4	1,9	-	-	-	0,4	100,0
	K	5,4	45,5	15,3	6,0	21,7	2,4	1,6	-	-	-	2,2	100,0
1985	R	5,4	44,7	12,4	14,2	21,3	¹	1,5	-	-	-	0,5	100,0
	L	5,1	44,4	12,0	13,2	20,7	2,0	2,0	-	-	-	0,5	100,0
	K	5,3	42,6	11,9	12,4	20,6	2,0	2,5	-	-	-	2,6	100,0
1988	R	5,8	43,2	11,3	12,2	18,3	2,9	5,5	-	-	-	0,7	100,0
	L	5,3	43,7	12,4	12,3	17,9	3,1	4,8	-	-	-	0,6	100,0
	K	5,5	41,6	12,5	11,3	18,1	2,8	5,6	-	-	-	2,6	100,0
1991	R	4,5	37,7	8,5	9,1	21,9	7,1	3,4	-	-	6,7	1,0	100,0
	L	4,8	38,3	11,0	10,8	23,2	7,0	3,1	-	-	0,7	1,0	100,0
	K	4,8	36,6	11,2	9,6	22,2	5,8	3,6	-	-	3,4	2,9	100,0
1994	R	6,2	45,3	7,7	7,2	22,4	4,1	5,0	-	-	1,2	1,1	100,0
	L	6,0	45,5	9,4	7,4	20,2	3,7	4,6	-	-	1,0	2,0	100,0
	K	6,0	43,4	10,1	6,9	20,2	3,2	5,3	-	-	1,1	3,8	100,0
1998	R	12,0	36,4	5,1	4,7	22,9	11,8	4,5	-	-	-	2,6	100,0
	L	10,8	35,8	6,7	6,1	22,2	10,0	4,4	-	-	-	4,1	100,0
	K	10,2	35,1	8,2	6,0	22,3	8,0	4,8	-	-	-	5,4	100,0
2002	R	8,4	39,9	6,2	13,4	15,3	9,2	4,7	1,4	-	-	1,7	100,0
	L	8,4	38,5	7,0	12,0	16,6	8,2	3,9	0,6	-	-	4,8	100,0
	K	8,2	37,3	8,6	11,5	17,6	7,1	4,3	0,9	-	-	4,5	100,0
2006	R	5,9	35,0	7,9	7,5	26,2	6,6	5,2	2,9	-	-	2,8	100,0
	L	6,1	34,9	7,9	8,1	24,6	6,7	4,7	2,8	-	-	4,2	100,0
	K	6,0	34,6	9,1	8,1	24,3	5,8	4,9	2,9	-	-	4,4	100,0
2010	R	5,6	30,7	6,6	7,1	30,1	5,6	7,3	5,7	-	-	1,4	100,0
	L	5,8	33,0	6,2	7,5	27,3	5,1	6,9	4,6	-	-	3,8	100,0
	K	5,6	32,4	7,6	7,9	26,2	4,4	7,1	4,9	-	-	4,0	100,0
2014	R	5,7	31,0	6,1	5,4	23,3	4,6	6,9	12,9	3,1	-	1,0	100,0
	L	7,1	32,9	6,3	6,3	21,5	5,2	7,2	9,1	1,1	-	3,3	100,0
	K	6,4	31,2	7,8	6,5	21,5	4,0	7,8	9,3	1,2	-	4,1	100,0
2018	R	8,0	28,3	8,6	5,5	19,8	6,3	4,4	17,5	0,5	-	1,1	100,0
	L	8,6	28,7	8,4	6,3	19,3	7,1	4,1	12,9	0,7	-	3,9	100,0
	K	7,7	27,6	9,7	6,8	20,1	5,2	4,6	12,7	0,9	-	4,7	100,0

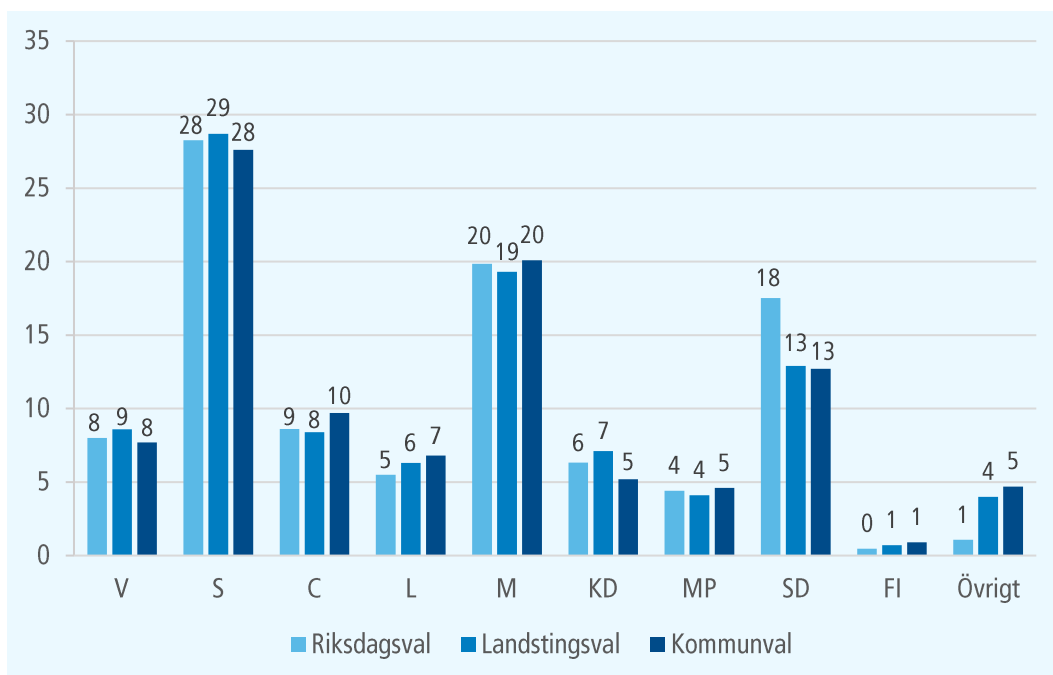
Kommentar: R = Riksdagsval, L = Landstingsval, K = Kommunval.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

¹ Valsamverkan i riksdagsvalet 1985 mellan Centerpartiet och Kristen Demokratisk Samling (nuvarande Kristdemokraterna).

Figur 2 Valresultat i svenska riksdag-, landsting- och kommunval, 2018 (procent)

Swedish election results to the Riksdag, County Council- and Municipal Council elections, 2018 (per cent)

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Kommentar: De officiella valresultaten är avrundade till heltal.

Tabell 2 Valresultat i svenska riksdag-, landsting- och kommunval, 2018 (procent)

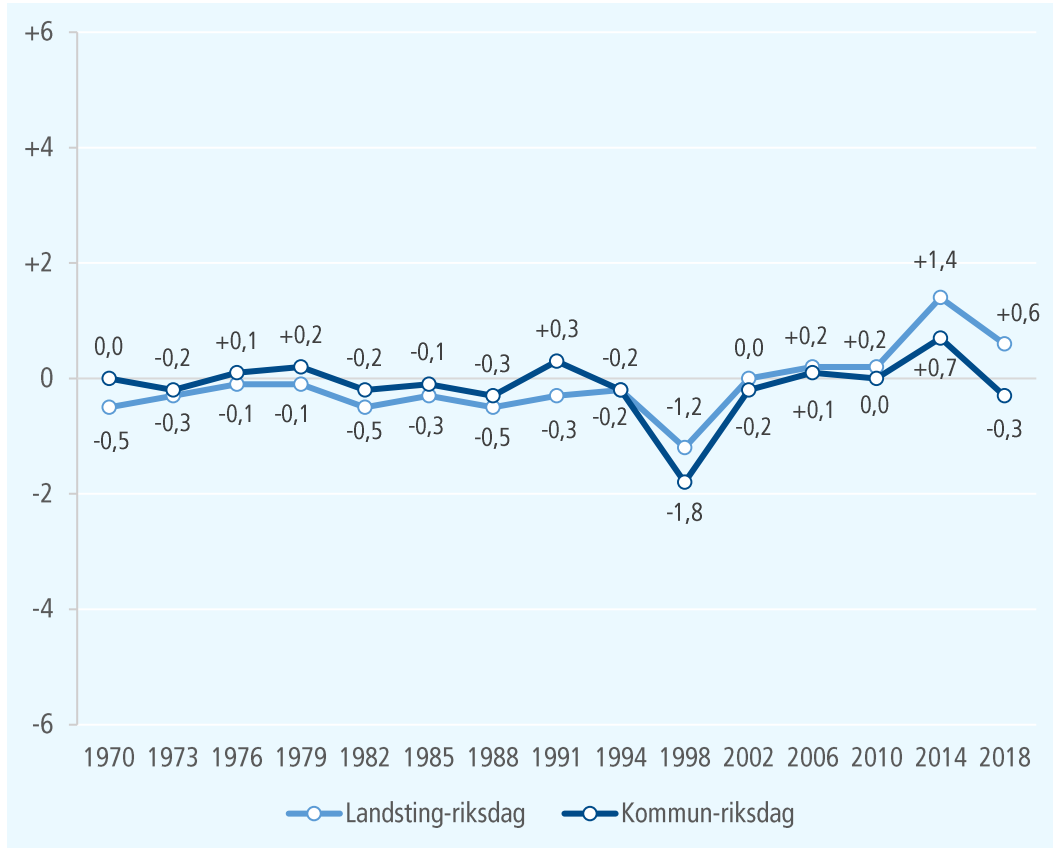
Swedish election results to the Riksdag, County Council- and Municipal Council elections, 2018 (per cent)

	Riksdagsval	Landstingsval	Kommunval
Vänsterpartiet	8,0	8,6	7,7
Socialdemokraterna	28,3	28,7	27,6
Centerpartiet	8,6	8,4	9,7
Liberalerna	5,5	6,3	6,8
Moderaterna	19,8	19,3	20,1
Kristdemokraterna	6,3	7,1	5,2
Miljöpartiet	4,4	4,1	4,6
Sverigedemokraterna	17,5	12,9	12,7
Feministiskt initiativ	0,5	0,7	0,9
Övrigt	1,1	3,9	4,7
Summa procent	100,0	100,0	100,0

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 3 Vänsterpartiets under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Left Party in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970- 2018 (percentage difference)

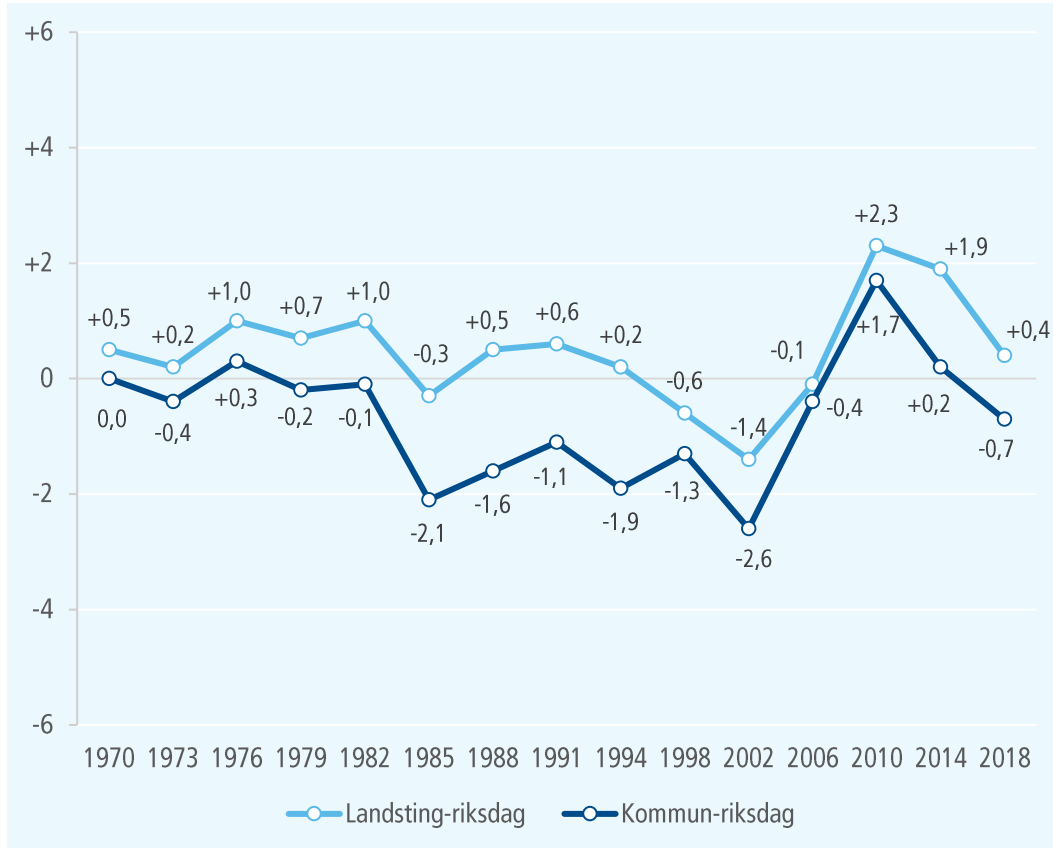

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 4 Socialdemokraternas under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Social Democrats in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970-2018 (percentage difference)

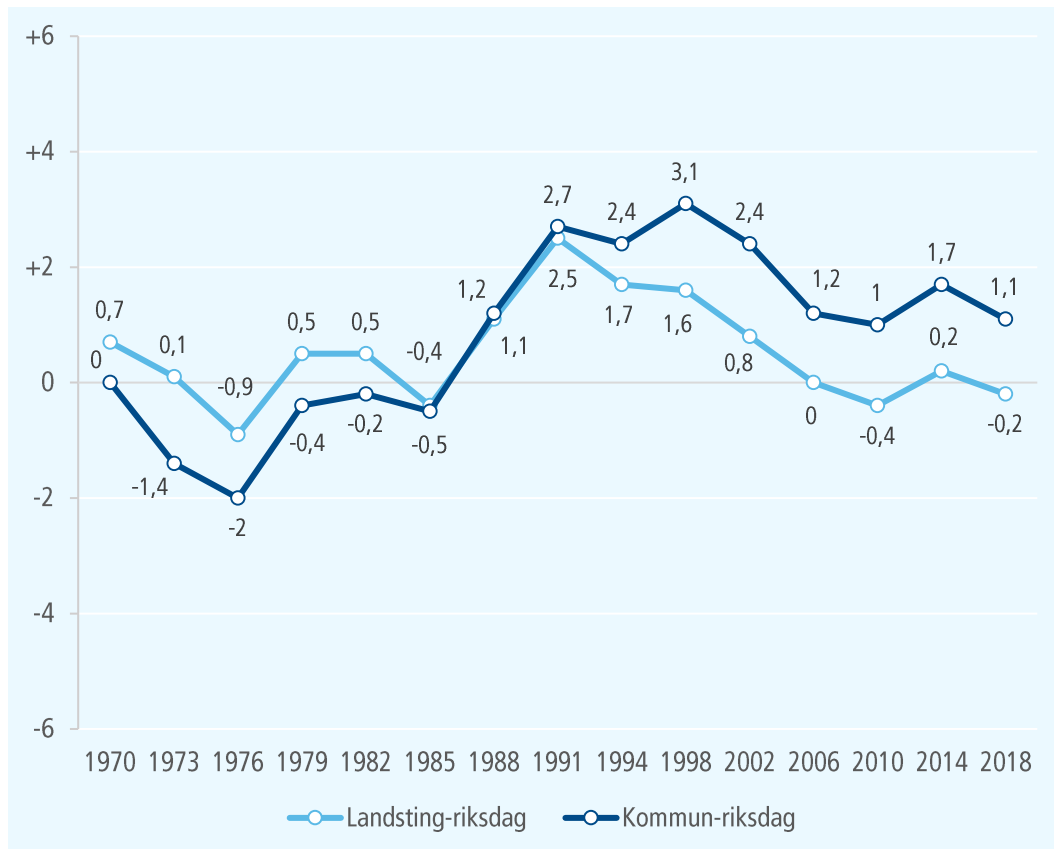

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 5 Centerpartiets under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Centre Party in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970- 2018 (percentage difference)

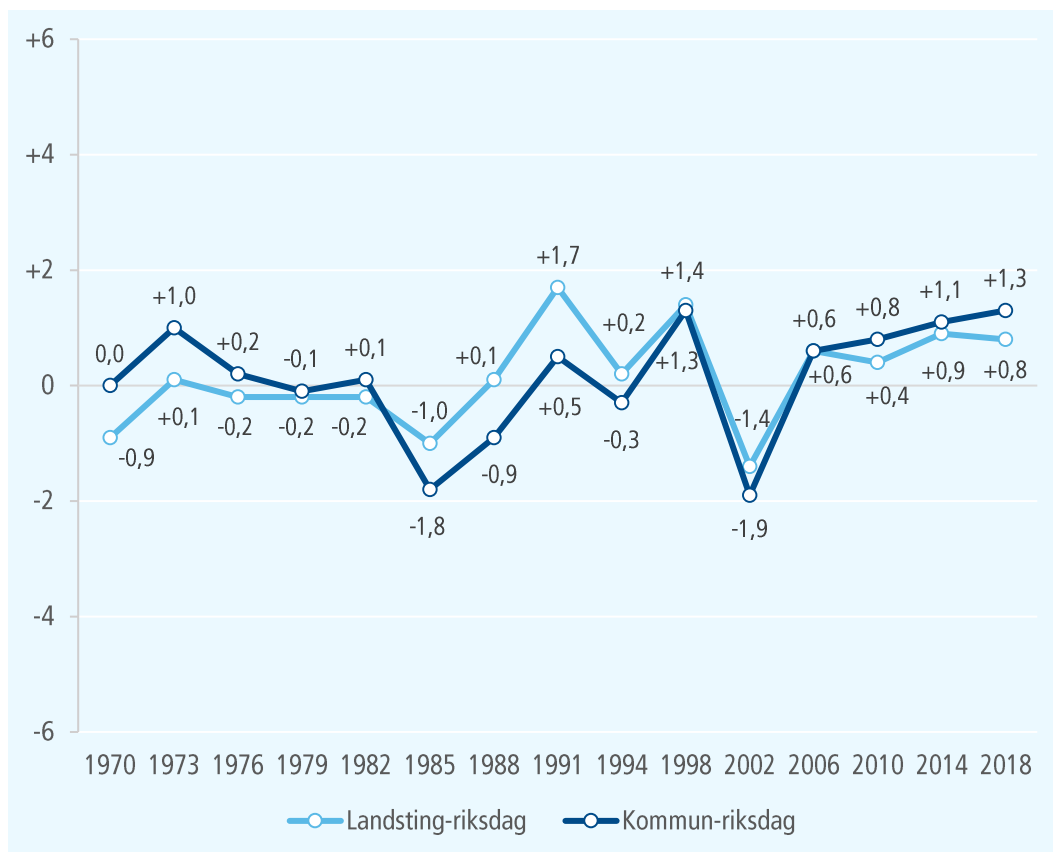

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 6 Liberalernas under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Liberals in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970- 2018 (percentage difference)

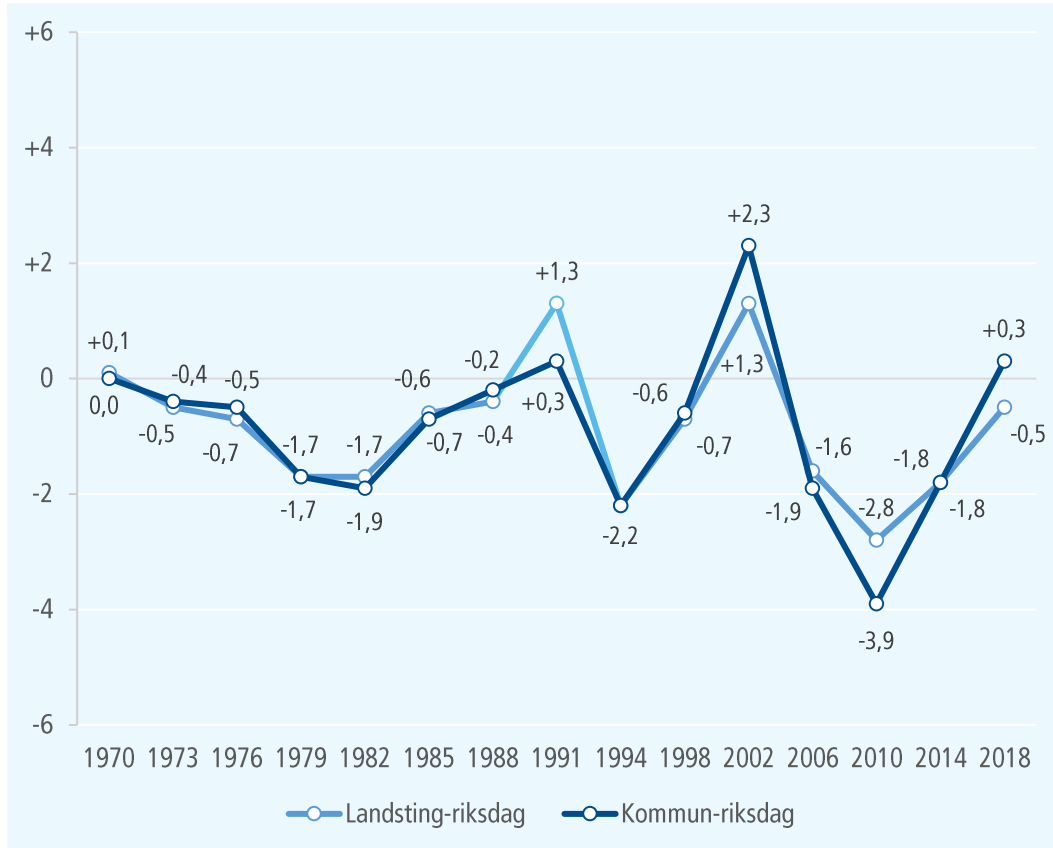

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag. Folkpartiet bytte namn till Liberalerna år 2015.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 7 Moderaternas under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Conservative Party in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970-2018 (percentage difference)

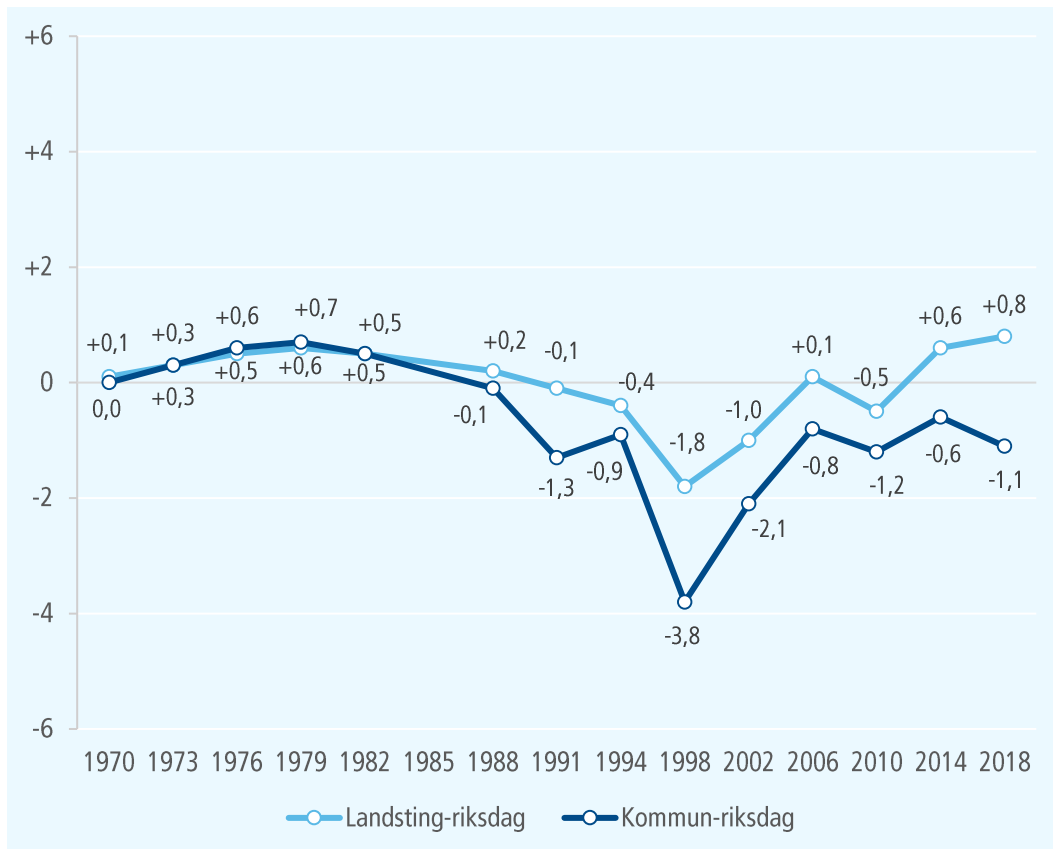

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 8 Kristdemokraternas under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Christian Democrats in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970-2018 (percentage difference)

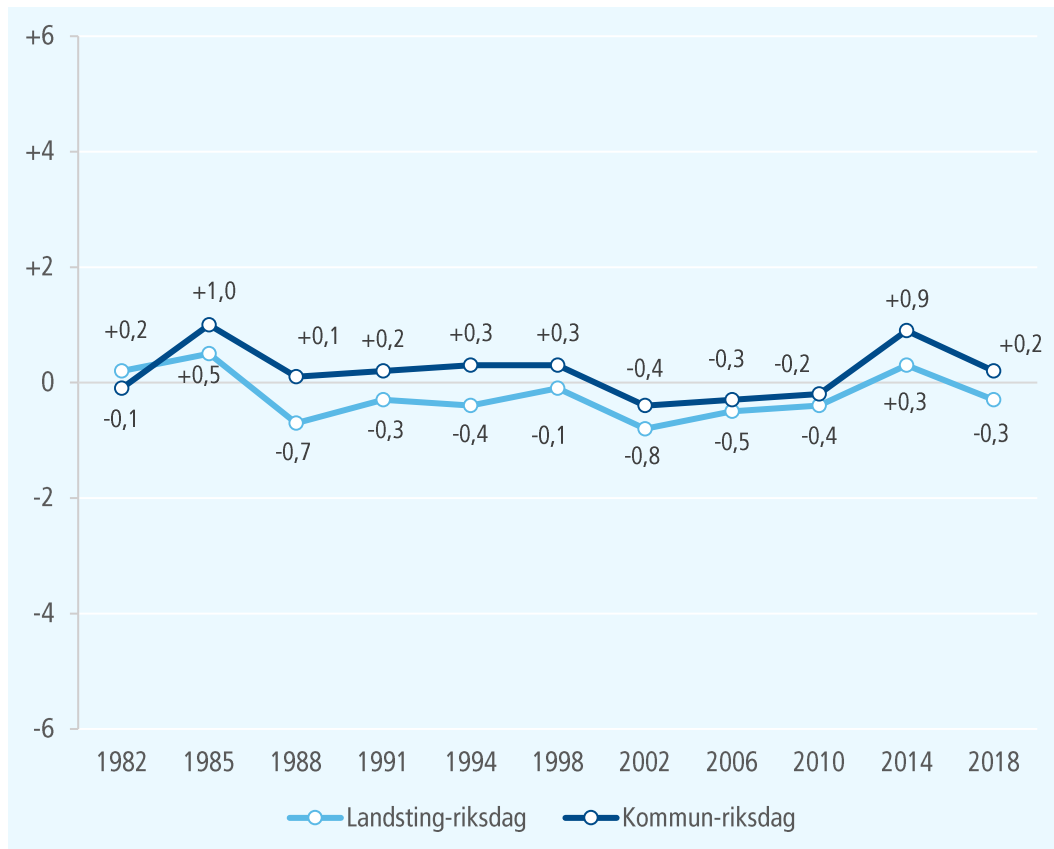

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 9 Miljöpartiets under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Green Party in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970- 2018 (percentage difference)

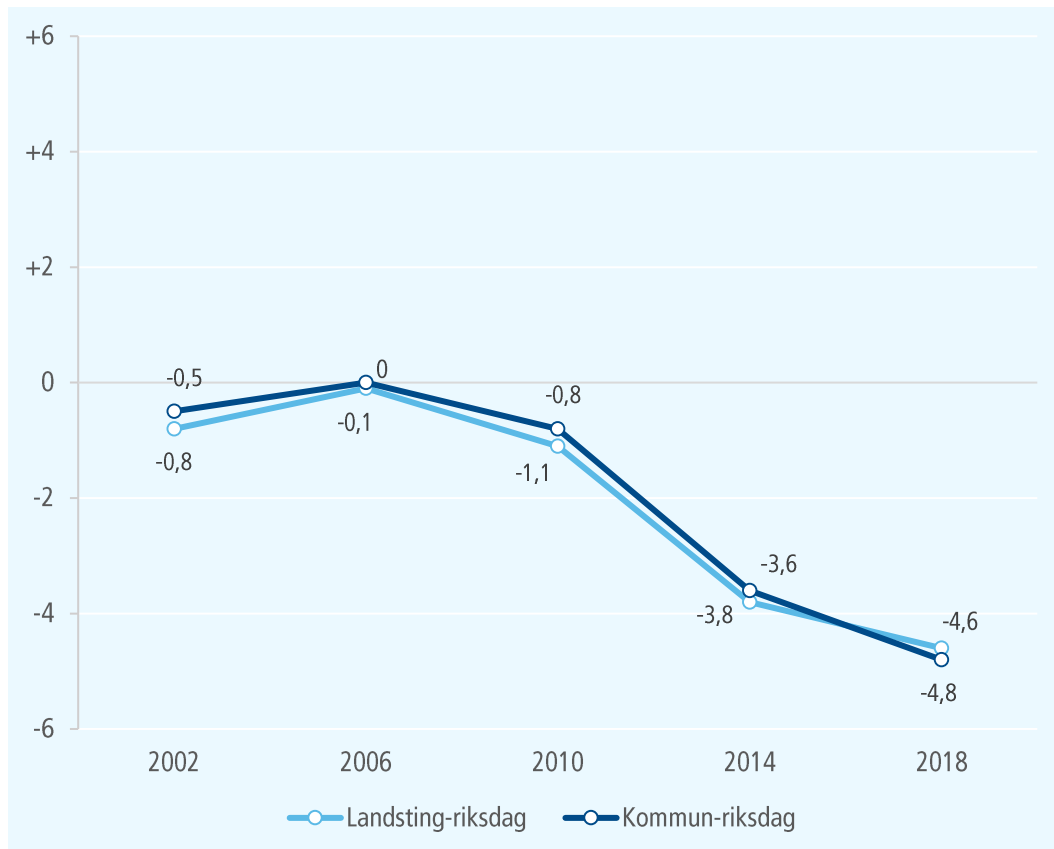

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Figur 10 Sverigedemokraternas under- och överrepresentation i svenska landsting- och kommunval, 1970-2018 (procentdifferens)

The over- and underrepresentation of the Sweden Democrats in Swedish County council- and Municipal council elections, 1970-2018 (percentage difference)

Kommentar: Figuren visar procentdifferensen mellan valresultaten till riksdag och landsting, respektive riksdag och kommun i procentenheter. Värden som är större än 0 indikerar överrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag, värden som är mindre än 0 indikerar underrepresentation i landsting/kommun jämfört med riksdag.

Källa: SCB och Valmyndigheten.

Tabell 3 Väljarnas röstkombinationer i riksdag- och kommunval 2018 (procent)

Voter combinations in elections to the Riksdag and Municipal Councils 2018 (per cent)

		Kommunval									Summa procent	n	
		V	S	M	L	MP	KD	Ö	F!	Övr			
Riksdagsval	V	67,9	12,2	1,6	1,2	0,6	0,6	7,9	0,4	4,3	3,3	100,0	492
	S	4,6	78,5	3,5	2,7	2,8	1,0	2,8	0,6	0,4	3,1	100,0	1 728
	M	0,7	6,3	64,4	8,7	9,2	3,7	3,5	0	0,2	3,3	100,0	542
	L	0,8	5,2	7,4	61,0	12,8	3,0	1,4	0,5	0,3	7,6	100,0	367
	MP	0,4	3,9	6,8	7,6	71,4	3,4	0,4	1,7	0,1	4,3	100,0	1 121
	KD	0,3	5,7	6,5	7,1	18,8	51,4	0,8	1,6	0	7,8	100,0	383
	Ö	10,6	18,2	4,3	2,4	0,9	1,2	57,5	0	3,7	1,2	100,0	329
	F!	0,7	6,1	2,8	2,2	12,4	3,8	0,1	65,8	0,1	6,0	100,0	740
	Övr	0	19,2	0	3,9	0	0	19,2	0	53,9	3,8	100,0	26
	Övr	0	2,3	2,3	2,3	9,1	13,6	4,5	25,0	2,3	38,6	100,0	44

Kommentar: Figuren visar kombinationen av röster till partier i riksdag- och kommunval i procentandelar. Mörkblå bakgrund indikerar röst på samma parti till riksdag och kommun, inringade procentandelar indikerar vanligaste röstdelningskombinationen för respektive parti till riksdag och kommun.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Tabell 4 Väljarnas röstkombinationer i riksdag- och landsting 2018 (procent)
Voter combinations in elections to the Riksdag and County Councils 2018 (per cent)

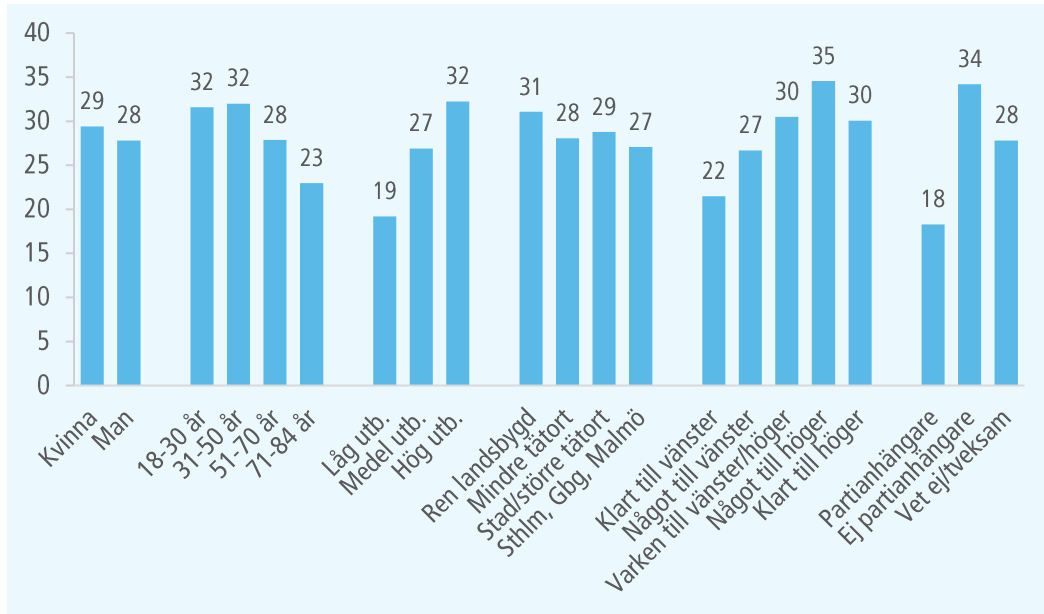
		Landstingsval									Summa procent	n	
		V	S	M	L	M	K D	S	F!	Övr			
Riksdagsval	V	74,2	12,4	1,7	0,6	0,4	0,2	3,1	0,2	2,7	4,5	100,0	484
	S	5,0	82,6	2,3	1,6	1,3	1,0	2,0	0,3	0,3	3,6	100,0	1 674
	M	1,5	6,9	65,1	8,2	6,7	5,5	2,3	0,2	0,4	3,2	100,0	524
	L	1,1	9,0	6,7	63,6	8,4	5,3	1,7	0,6	0,3	3,3	100,0	357
	M	0,4	5,2	4,8	5,7	71,2	7,4	0,3	0,7	0	4,3	100,0	1 094
	K D	1,0	3,4	4,4	7,8	15,9	59,1	0,5	1,6	0	6,3	100,0	384
	S	13,5	18,5	3,4	2,5	0,3	1,2	56,6	0	2,2	1,8	100,0	325
	F!	1,1	5,3	1,4	1,7	12,2	5,8	0,2	67,9	0,1	4,3	100,0	720
	Övr	11,5	15,4	0	0	0	0	7,7	0	61,5	3,9	100,0	26
	Övr	2,3	7,0	0	4,7	9,3	11,6	4,6	23,3	0	37,2	100,0	43

Kommentar: Figuren visar kombinationen av röster till partier i riksdag- och landstingsval i procentandelar. Mörkblå bakgrund indikerar röst på samma parti till riksdag och landsting, inringade procentandelar indikerar vanligaste röstdelningskombinationen för respektive parti till riksdag och landsting.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Figur 11 Andel röstdelare i riksdag- och landstingsval i olika befolkningsgrupper, 2018 (procent)

Proportion of split ticket voters in Swedish elections to the Riksdag and County Councils among different groups, 2018 (per cent)

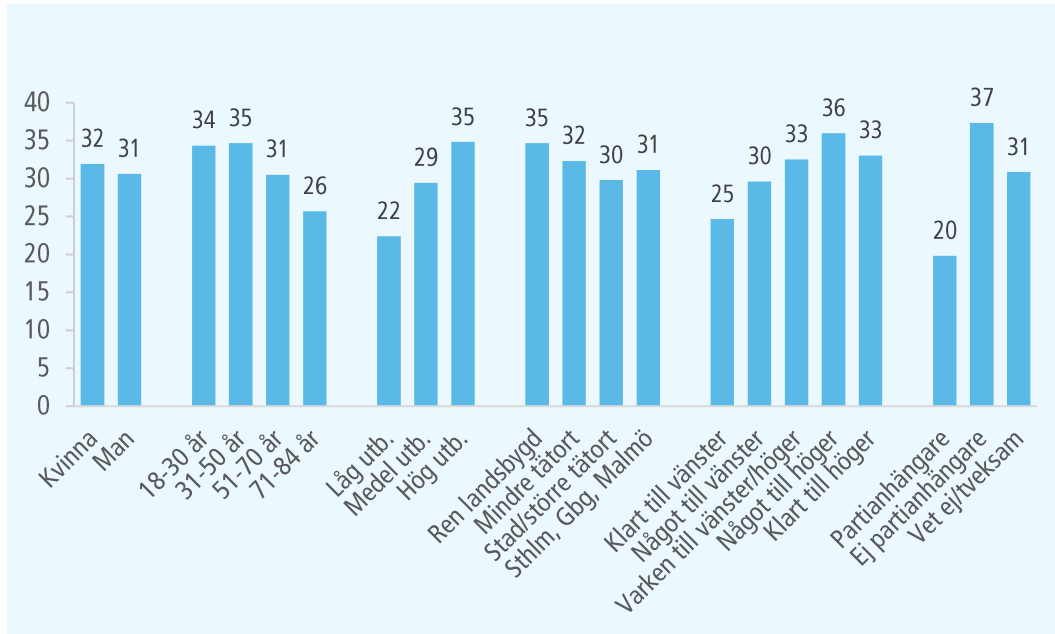

Kommentar: Figuren visar andel röstdelare i riksdag- och landstingsval 2018 baserat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad-land, vänster-högerplacering och partiidentifikation. Låg utbildning = ej fullgjord/fulgjord grundskola; Medel utbildning = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög utbildning = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Vänster-högerplacering är en sammanslagning av en 11-gradig vänster-höger skala som kodats om till 0-2 = klart till vänster; 3-4 = något till vänster; 5 = varken till vänster eller till höger; 6-7 = något till höger; 8-10 = klart till höger.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Figur 12 Andel röstdelare i riksdag- och kommunval i olika befolkningsgrupper, 2018 (procent)

Proportion of split ticket voters in Swedish elections to the Riksdag and Municipal Councils among different groups, 2018 (per cent)

Kommentar: Figuren visar andel röstdelare i riksdag- och kommunval 2018 baserat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad-land, vänster-högerplacering och partiidentifikation. Låg utbildning = ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel utbildning = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög utbildning = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Vänster-högerplacering är en sammanslagning av en 11-gradig vänster-höger skala som kodats om till 0-2 = klart till vänster; 3-4 = något till vänster; 5 = varken till vänster eller till höger; 6-7 = något till höger; 8-10 = klart till höger.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Tabell 5 Röstningsskäl i riksdagsvalet för samtliga väljare, icke-röstdelare samt röstdelare i riksdag- och kommunval, fasta svarsalternativ, 2018 (procent)

Voting motives in elections to the Swedish Riksdag among all voters and split ticket voters in elections to the Riksdag and Municipal Councils, close-ended question, 2018 (per cent)

Teori	Skäl för röstning riksdagsval	Samtliga väljare	Icke-röstdelare (R-K)	Röstdelare (R-K)	Diff. Icke-röstdelare, röstdelare
Agendaröstning	"Partiet har en bra politik i många av de frågor som debatterats under den senaste tiden"	44	46	44	+2
Kompetensröstning	"Partiet har kompetenta personer som kan sköta landets politik"	48	50	46	+4
Vaneröstning	"Jag brukar alltid rösta på partiet"	17	20	9	+11
Kandidatröstning	"Partiet har bra riksdagskandidater på valsedeln i min valkrets"	9	10	4	+6
Retrospektiv röstning	"Partiet har skött sig bra i politiken under senare år"	22	26	17	+9
Prospektiv röstning	"Partiet har ett bra program inför framtiden"	54	56	52	+4
Omgivningspåverkad röstning	"Personer i min närmaste omgivning sympatiserar med partiet"	3	4	2	+2
Negativ röstning	"Partiet var det minst dåliga alternativet"	18	17	19	-2

Kommentar: Tabellen visar röstningsskäl i riksdagsvalet för samtliga väljare samt röstdelare i riksdag- och kommunval. Frågan som ställdes var "Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?" med svarsalternativen "Ett av de absolut viktigaste skälen", "Ganska viktigt skäl", "Inte särskilt viktigt skäl" och "Inte alls viktigt skäl". Tabellen visar den andel som svarade "Ett av de absolut viktigaste skälen". R = Riksdag, K = Kommun.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Tabell 6 Röstningsskäl i kommunval för samtliga väljare, icke-röstdelare samt röstdelare i riksdag- och kommunval, fasta svarsalternativ, 2018 (procent)

Voting motives in elections to the Swedish Riksdag among all voters and split ticket voters in elections to the Riksdag and County Councils, closed-ended question, 2018 (per cent)

Teori	Skäl för röstning riksdagsval	Samtliga väljare	Icke-röstdelare (R-K)	Röstdelare (R-K)	Diff. Icke-röstdelare, röstdelare
Agendaröstning	"Partiet har en bra politik i många av de frågor som debatterats i kommunen under den senaste tiden"	37	35	43	-8
Kompetensröstning	"Partiet har kompetenta personer som kan sköta kommunens politik"	31	30	35	-5
Vaneröstning	"Jag brukar alltid rösta på partiet i kommunvalet"	14	19	7	+12
Kandidatröstning	"Partiet har bra kandidater på valsedeln i min kommun"	22	20	26	-6
Retrospektiv röstning	"Partiet har skött sig bra i den kommunala politiken under senare år"	26	26	28	-2
Prospektiv röstning	"Partiet har ett bra program inför framtiden i min kommun"	38	38	42	-4
Omgivningspåverkad röstning	"Personer i min närmaste omgivning sympatiserar med partiet"	6	7	6	+1
Negativ röstning	"Partiet var det minst dåliga alternativet i kommunvalet"	17	17	15	+2

Kommentar: Tabellen visar röstningsskäl i kommunval för samtliga väljare samt röstdelare i riksdag- och kommunval. Frågan som ställdes var "Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?" med svarsalternativen "Ett av de absolut viktigaste skälen", "Ganska viktigt skäl", "Inte särskilt viktigt skäl" och "Inte alls viktigt skäl". Tabellen visar den andel som svarade "Ett av de absolut viktigaste skälen". R = Riksdag, K = Kommun.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Figur 13 Röstdelningsskäl för röstdelare i riksdag- och kommunval, öppna svarsalternativ, 2018 (procent)

Split ticket voting motives in elections to the Riksdag and Municipal Councils, open-ended question, 2018 (per cent)

Kommentar: Figuren visar röstdelningsskäl för röstdelare i riksdags- och kommunval. Frågan som ställdes var "Om du valde att rösta på olika partier i riksdagsvalet och kommunvalet: Vad var det som fick dig att rösta på olika partier i årets riksdagsval jämfört med kommunalvalet?" Respondenten fick ange högst tre skäl, tabellen visar endast andel för första skälet. De öppna svaren har kategoriserats via ett kodschema som sammanfattas av huvudrubrikerna i figuren. Övrigt = uppsamling av svar som inte kan placeras i huvudrubrikerna, exempelvis 'brist på information', 'liknande politik' och 'splittrade åsikter'.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Tabell 7 Röstdelningsskäl för röstdelare i riksdag- och kommunval bland olika befolkningsgrupper, öppna svarsalternativ, 2018 (procent)

	Pref. parti	Pref. politik	Pref. sakfråga	Pref. kandidat /ledare	Pref. ospec.	Strategi	Missnöje	Makt-skifte	Val-kompass	Övrigt	Summa	Antal svar
Samtliga	13	12	21	15	5	14	8	3	2	7	100	906
Kön												
Kvinna	11	13	21	17	5	13	9	2	1	8	100	428
Man	14	10	21	14	5	16	8	4	2	6	100	478
Ålder												
18-30 år	12	13	21	5	4	21	6	1	6	11	100	146
31-60 år	13	12	19	16	7	15	7	3	2	6	100	467
61-84 år	12	11	24	19	2	10	11	3	1	7	100	293
Utbildning												
Låg	21	9	23	16	0	9	9	2	1	10	100	57
Medel	14	10	23	14	6	11	9	3	1	9	100	314
Hög	11	13	20	16	5	16	8	3	3	5	100	507
Ideologi												
Vänster	11	10	19	12	3	23	9	3	1	9	100	230
Varken	11	16	22	13	6	11	8	4	1	8	100	290
vänster/höger												
Höger	15	10	23	19	5	10	9	2	2	5	100	334

Kommentar: Figuren visar röstdelningsskäl i riksdag- och kommunval 2018 baserat på kön, ålder, utbildningsnivå och vänster-högerplacering och är baserat på öppna svarsalternativ. Låg utbildning = ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel utbildning = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög utbildning = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Vänster-högerplacering är en sammanslagning av en 11-gradig vänster-höger skala som kodats om till 0-3 = vänster; 4-6 = varken till vänster eller till höger; 7-10 = höger.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, Valundersökningen 2018.

Det svenska Valforskningsprogrammet finns vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Sedan tidigt 1950-tal ägnar vi oss hängivet åt empiriska studier av opinionsbildning, val och väljarbeteende och av tillståndet och utvecklingen av den svenska representativa demokratin.

Syftet med forskningen är bland annat att förklara varför väljare röstar som de gör och varför val slutar som de gör. Vi spårar och följer trender i svensk valdemokrati och gör jämförelser med utvecklingen i andra länder.

Professor Henrik Ekengren Oscarsson leder det svenska Valforskningsprogrammet.

